

Medlemsblad

De Handikappades Riksförbund
Norrköpingsavdelningen

Nr 3
2008
Årg 56

**MARSCHEN FÖR TILLGÄNGLIGHET
DEN 24 MAJ I NORRKÖPING**

INNEHÅLL

Sidan	
2	Innehållsförteckning, Fakta om DHR Norrköping
3	Ordföranden har ordet, Distriktskurser
4	Referat från sammankomster
5 - 8	Historik om DHR:s Norrköpingsavdelning
8	Trottoarer som plötsligt upphör
9 - 10	Kultur- och fritidskontorets arbetsgrupp
10	Halkvarning, Synpunkten och Kontaktannons
11	Allan Collén är ute på de 7 haven
12	Östgötrräffen, Efterlysning 2, Cirkel i höst
13	Rapport från kommunala handikapprådet
14	Höstmarknad, Adventskaff och Lilljul med Lucia
15	Program under hösten
16	Kansliets bemanning och Kom-ihåg-kalender

Faktauppgifter om DHR Norrköpingsavdelningen

DHR Norrköpingsavdelningen
Gymnastikgatan 10
602 39 Norrköping

E-post: chr.norrkoping@telia.com
Hemsida: www.chrnorrkoping.se
PlusGiro: 27 11 34 - 9

Telefon och fax: 011 - 13 10 94 Telefonsvararen är inkopplad hela dygnet

Sommarhemmet Sjöstugan, telefon: 011 - 33 13 81

Ordförande: Krister Billkvist, telefon: 011 - 33 00 66, mobil: 073 058 00 31

Medlemsbladets redaktör: Frank Svensson, telefon: 011 - 13 80 29

Ordföranden har ordet...

Plötsligt, som ett blixtnedslag, så tog sommaren slut. Jag hoppas att ni har haft en skön och rogivande sommar. Nu får vi satsa på nytt inför hösten med det vi slutade med innan semestrarna, nämligen tillgängligheten, arbetsmarknadsfrågor, rehabilitering m.m. Ja, det finns många frågor vi har att arbeta med .

Om några veckor stänger vi Sommarhemmet för året, men vi fortsätter som vanligt med våra medlemsmöten, som vi hoppas ska besökas av ännu flera än förra halvåret .

Som framgår på annan plats i Bladet, så har vi flera kurser att välja på i höst.

Sist vill jag tacka alla cafévärdar som gjort ett jättefint jobb under sommaren i Svärtinge.

Krister

Hur man skriver en motion

Distriktskurs i konsten att skriva en motion.

Plats:	Lokalen på Gymnastikgatan
Datum och tid:	27 september kl. 9.30
Förtäring:	Fika och smörgås
Kursledare:	Kerstin Sköld

Kom gärna med förslag på underlag till en motion att jobba med och eventuellt lämna in till kommande förbundsmöte.

----- Lunchpaus ca 12.30 - 13.30 -----

Medlemsvärvarkurs

På eftermiddagen fortsätter vi med ett ämne som ligger all föreningsverksamhet varmt om hjärtat - nämligen hur man värvar nya medlemmar.

I skrivande stund är det inte spikat vem som håller i den här biten

Förtäring:	Kaffe och kaka
Kursdagen beräknas sluta kl. 16.00	

Anmälningar till DHR Distriktet tel. 013 - 14 88 58

Referat

Marschen

Den 24 maj arrangerades för första gången Marschen för tillgänglighet i Norrköping.

Vädret var bästa tänkbara och ca 100 deltagare anslöt till marschens start vid Stadsbiblioteket. Vi marscherade längs Drottninggatan ner till Olaiparken, en nog så ansträngande sträcka på knagglig gatsten och med spårvagnsspår att kryssa mellan.

Två politiker hörsammade vår inbjudan och det var Torbjörn Björlund (v) och Kerstin Hildebrand (v), heder åt dem!

Det blev en lyckad manifestation och vi lär nog göra om det nästa år.

DHR-dagen

Sista dagen i maj arrangerade vi DHR-dagen i Mässhallen ute vid Himmelstalundsfältet. Ganska mycket jobb och förberedelser låg bakom detta projekt.

Dagen bestod av uppvisning och prova på i olika handikappidrotter, med NHIF som en viktig medarrangör.

Vidare bjöds det på musikunderhållning och en veteranbilsutställning. Sist men inte

minst, en servering för den som blev sugen.

I börja hade vi en hel del besökare men på eftermiddagen var det betydligt glesare med intresserade.

Bussresan

Efter ett par års uppehåll fick vi med Ulla Johanssons hjälp åter till en bussresa.

Ett 30-tal förväntansfulla resenärer infann sig vid resans utgångspunkt Sandbyhov och dagen till ära bjöds det på ett underbart försommarväder.

Sandviksbuss hade införskaffat en ny buss och på -och avlyftningar fungerade klanderfritt hela resan, bra!

Många stopp blev det, Gusum, Missmyra, Cloetta och Björke vävstuga, och resan tog väl någon timme mer än beräknat, men vad gjorde det, alla var glada och nöjda efter en helt igenom lyckad resa.

Grillpartyt

Årets grillparty gick av stapeln den 14 juni och vädrets makter var med oss även i år.

Det var dukat ute i det gröna och alla lät sej väl smaka av läckerheterna på den Exotiska plankan.

Ett 50-tal partysugna kom och många flinka händer och ben var behjälpliga med hämtning vid uppläggsfaten, till de många som har svårigheter att utföra det på egen hand.

Midsommar

Det är inte vanligt numera, att vi kan sitta utomhus och äta på midsommarafton.

Så blev inte fallet i år heller och regnar det inte, så är det blåsten som ställer till det.

Det var så stark blåst att det var problem att resa den omsorgsfullt smyckade stängen.

I en paus i blåsten lyckades det och den traditionsenliga dansen stördes inte nämnvärt av blåskårarna.

Midsommarmaten och de efterföljande jordgubbarna avnjöts inomhus och de 50-tal deltagarna lät sej väl smaka.

Våfflor

Våffeldagen brukar betyda vackert sommarväder, så även i år.

Ett 40-tal medlemmar letade sej ut till vårt vackra sommarviste i Svärtinge.

Vi bjöds på härligt frasiga våfflor med sylt och vispgräddde. Det är en imponerande prestation av damerna i köket, att grädda ett 100-tal våfflor under så kort tid och sedan se till att alla får det serverat ute vid borden.

Kräftskiva

Till årets augustitradition med de läckra skaldjuren på bordet kom endast ett 20-tal festsugna. Ostadigt väder är ett gångbart begrepp denna sommar och för säkerhets skull dukades det på verandan.

De flesta ratade kräftorna och hade med sig andra godsaker. Kanske läge att hitta på ett annat koncept på augustifesten till nästa år?

HISTORIK HISTORIK

Här fortsätter Kerstin Skölds förtjänstfulla forskning om vår avdelnings historik. Vi fortsätter där vi slutade i förra bladet, alltså är vi kvar på 1940-talet.

Avdelningens uppbyggnad

Lokalavdelningen skulle vara en intresse-, arbets- och kamratförening. Man beslöt att "även icke vanföra kunna vinna inträde som understödjande medlemmar". Bland de passiva medlemmarna fanns kända profiler i Norrköping, som läkarna Pierce Butler och Magnus af Ekenstam. Årsavgiften fastställdes till kr 3, varav kr 2 till riksorganisationen och kr 5 för understödjande medlem. Befrielse från avgift förekom. I ett brev 29 september 1942 står att antalet medlemmar var 66, varav 26 avgiftsbefriade.

Föreningsmöte hölls en gång/månad men efter några år tillkom ett samkväm/månad. Föredrag, diktläsning, sång och musik var vanligt. Sammankomsterna inleddes och avslutades med gemensam sång under många år. Bröd och ransoneringskort för kaffe fick medlemmarna ta med sig. Det var medlemsträffar, slöjdvällar, julfest, vårfest, sillsexa, paketauktion, skördeauktion, flickornas afton och gubbarnas afton, nyårskabaré mm. Ofta svarade medlemmarna själva för underhålningen. Under många år inbjöd S:t Olai kyrkobroder och senare Borgs kyrkobroder till möten. Medlemmarna umgicks för övrigt så ofta som möjligt.

Avdelningens inriktning

Huvudpunkten på avdelningens intresseprogram var att verka för arbete åt de partiellt arbetslösa; något som diskuterades och uppmärksammades. Regeringen tillsatte 1943 en rikskommitté för utredandet av de partiellt arbetslösa problem. År 1946 bildades i Norrköping De Partiellt Arbetslösa Samkommitté (DEPAS) av lokalavdelningen Östergyllen, Folkpensionärernas förening, De Lungsjukas förening, Norrköpings Dövstumsförening och De Blindas förening. Andra angelägna frågor gällde tilläggspension, invaliditetsförsäkring, sjukkasse och hem för äldre och vanföra.

För att få ekonomiskt stöd till en arbetslokal, verktyg och material för slöjd och annat handarbete gick man från avdelningen ut i pressen 1943 med ett "Upprop" till allmänheten och en insamlingslista. Uppropet stöddes och undertecknades även av t f borgmästaren C J Reventberg, rektor Johan Stålberg, kyrkoherde Sam. Thysell, fattigvårdsdirektör Harald Ekegren, läkarna Pierce Butler, Bror Runeskog och Ragnar Frölinder samt Ida Heydl och Anna Edemar. Som grundplåt gav läkaren B Runeskog (själv polioskadad) 300 kr och direktör von Sydow, Holmens Bruk & Fabriks AB, 200 kr. Det var mycket pengar då.

För att skaffa sysselsättning åt en del medlemmar som saknade ordnat arbete och inkomst till föreningen förhyrdes 1/1 1942 en arbetslokal vid Södra Strömsgatan 34 i Norrköping om tre rum, ett på nedre botten och två på övre plan med WC.

I kontraktet stod: **"För upplag av behörlig ved för eldande av lokalerna skall hyresgästen äga tillträde till å gården befintlig vedbod. Eldning skall hyresgästen själv ombesörja och åligger det honom att under den kalla årstiden elda så att vattenledningarna ej taga skada. Hyresbelopp skall utgöra 30 kronor pr månad."**

Avdelningens aktiviteter och ekonomi

På grund av den stränga vintern och svårighet att värma upp lokalen kom arbetet igång först i april 1942. I ett rollspel till avdelningens 60-års jubileum skrev Maj-Britt Andersson: ***"På bottenplanet höll pojarna till med träslöjd. Verktyg fick de låna av Arbetslöshetskommittén På övervåningen satt flickorna och sydde. Det var helt omodernt men det fanns faktiskt ett WC. Hiss fanns inte. Vi kravlade så gott det gick i trappan. Det var de kalla krigsvintrarnas tid. Vi hade en sågspånskamin som vi trängde ihop oss runt. På den puttrade kaffepannan."***

Flera studiecirklar startades i samarbete med ABF, t ex engelska, social- och föreningskunskap. Det var folkbildningens tidevarv. Slöjdcirklar började arbeta. Man gjorde leksaker, bland annat på beställning till Yllefabriken Yfas barnkrubba, träskålar och dylikt.

Ekonomi var ett bekymmer. Kassareporterna för år 1942 visade en behållning från 1941 på kr 48:04 och för 1942 kr 19:83. I skrivelse till Fattigvårdsnämnden ansöktes om anslag på kr 500 till verksamheten. Inventarierna i verkstaden angavs vara: 1 hyvelbänk – lånad, 1 svarv – inköpt för kr 120, 1 sågspånskamin kr 10, diverse verktyg – en del lånade från Arbetslöshetskommittén och en del inköpta.

På grund av små ekonomiska resurser gick föreningen 1943 ut med ett nytt upprop till allmänheten om stöd genom köp av lotter i ett varulotteri. Man deltog även i rikslotteriet "De Vanföras Lotteri", försäljningen av SVT:s (Svensk Vanföretidskrift) jultidning och allt som kunde ge pengar. Med tiden fick föreningen även inkomster genom tombolan och insamlingsbössor vid Idrottsparken, biografen mm.

Nya lokaler och problem med rekreation

Hösten 1943 hyrdes en ny lokal på Tunnbindaregatan 47, Norrköping, med ett större rum för föreningsmöten och sammankomster samt ett mindre för slöjdverksamhet. Maj-Britt Andersson skrev: ***"Det var en gammal fin våning med öppen spis i grön marmor, trappa, dass på gården, potta i garderoben..."***

Det året fick föreningen 1000 kr från Norrköpings stad. 600 kr skulle vara till hyran och resten till inventarier. Hyvelbänk, svarv och symaskin inköptes bland annat. Senare kom stadsfullmäktige att lämna bidrag till föreningens verksamhet. Så var fallet t ex 1946 och 1947, då bidragen blev 1200 kr/år.

Möjlighet till rekreation för medlemmarna var liten på grund av ett otillgängligt samhälle och brist på pengar. En rekreativkassa instiftades med grundplåten kr 14:33, ur vilken mindre bidrag kunde sökas för t ex vistelse vid rekreativshemmet Sommarsol i Vejbyslätt och DVR:s rekreativ- och semesterhem ***"Friluftsgården Dellenborg"*** i Delsbo, Hälsingland. Det senare öppnades i juni 1948 och skulle i första hand bereda möjlighet till vila och rekreation för vanföra personer. Det fanns plats för ett 20-tal gäster. Avgift för helinackordering var kr 5:50 per dygn.

Resor var besvärliga och kostsamma. ***"Det fanns ingen tillgänglighet utan som rörelsehindrad måste man trassla på tåg och pollettera sina otympliga trehjuliga och handdrivna spakvagnar. Kunde man hanka sig fram, om det så var på käppar, kryckor eller bockar, då kunde man hänga med. Den som var helt beroende av rullstol var illa ute."***

Idén om ett eget sommarhem

Det behövdes en rekreativsmöjlighet på nära håll och idén om ett eget sommarhem kom upp. Föreningen hade ett 70-tal medlemmar. Den 26 mars 1947 beviljade Stadsfullmäktige **"Sommarhemsföreningen ett belopp å 7000 kr såsom bidrag till kostnaderna för uppförande av ett sommarhem för stadens vanföra..."**. Ett villkor var att Fattigvårdsstyrelsen måste godkänna särskilda stadgar för skötseln av sommarhem. På en tomt vid nuvarande Pinnmogatan i Vilbergen, byggdes sommarhemmet Hagalid. Kontrakt skrevs på 10 år mot ett arrende till kommunen på 10 kr om året. Maj-Britt Andersson skrev: **"Stugan låg så fint i den vackra blandskogen, där man kunde plocka blåbär och kantareller när den tiden kom. Hagalid stod färdigt för invigning sommaren 1948. Då var det stor fest med musik av Hemvärnets musikkår och invigningstal av borgmästare Lutteman, som skänkte en vas som döptes till "Borgmästarkrukan". DVR:s ordförande Gustav Sjöstrand var där och många andra gäster och vänner. Året efter hade en mer än 30 m djup brunn borrats och vi fick ett härligt gott vatten."** Bakom uppförandet av sommarhemmet, som så småningom även fick avlopp och telefon, låg mycket arbete av medlemmar med en från början oländig tomt full av stenar och skräp.

"Tänk när vi hade byggt vårt kära Hagalid och ung och gammal trivdes hop, det var en härlig tid då var det fart och kläm, det var ett prima liv och snart så får man se det i historiskt perspektiv."

Följande brev finns sparat och är värt att ta med här. Man kan verkligen ana prsonens dilemma och missnöje med situationen hon befinner sej i. Vi har utelämnat plats och namn.

**Avskrift: ..... d. 25 aug. -47
Herr Ragnar Petterson.**

Undertecknad medlem (passiv) i lokalavd. Östergyllen av R.D.V.V. var med på förbundets årsmöte el. rättare sagt på deras supé Påskafton på stadshuset o. på kaffe Påskdagskvällen där i år, så jag minns vår ordf. sen dess o. kanske herr Petterson minner sig vem jag är då jag satt i rullstol o. inte så många andra gjorde det. I sista föreningsbladet såg jag hr. Petterson besvara sociala frågor o. föll nu för frestelsen att skriva personligen o. prata lite. Givetvis vill jag ej ha det här i tidningen o. jag kan ju betala erforderlig ersättning för ev. svar sedan.

I okt. 1936 fick jag barnförlamning, var på sjukhus till nov.-37. (Vanföoreanst. Stockholm nära 9 mån) o.har sen dess varit hemma (med undantag nån mån. på Brunn i S.köping några somrar) alltså 10 år nu i nov. Jag sitter i rullstol f.d.mesta då jag kan göra mesta nytan på så sätt: diska etc, då jag ännu har sviter i benen men händer och armar ganska starka. Jag får mat o.husrum här hemma hos min tillsvidare ogifta bror (52 år) som har lantbruk och min mor (76 år) som förestår hushållet. Så har jag folkpension ca 25 kr p mån. o.dyrtidstillägg. Nu har jag ej sagt mina anhöriga jag tänker resonera sociala problem med andra men, sanningen är att jag inte är riktigt nöjd med det som det är (och nöjd lär man aldrig bli här på jorden). Jag bara undrar många gånger om o. hur jag skulle kunna klara mej på något annat håll än här hemma om det skulle fordras.

forts. nästa sida...

Jag är intresserad av syning o. handarbete f. övr. men kan ej gå i trappor, möjligen en (1), så det har ju sina problem. Jag är ju, givetvis, ej så stark men nog skulle jag vilja kunna klara mej på annat håll om det skulle fordras. Läste i Husmoderstidn. Nr 34 om Ste-neby yrkesskola o. Hemslöjdsförening. Det tyckte jag lät intressant. Jag är 41 år o. mina anhöriga här vill nog jag skall finnas här o. utträtta vad jag kan, men knappast ha några fordringar – ibland – t.ex. bjuda en eller ett par bekanta på kaffe o. prata lite – utan att få ”ovett”. ----ligger vid sjön men på fastlandet, jag kan själv gå ut o. gå här med bandage, då det är vackert väder, så jag har det bl a. bra på så sätt.

Vad skulle jag kunna få för förslag?

I all förtrolighet o. med en kamratlig hälsning från...NN

*****

historiken fortsättning i nästa Medlemsblad...

Trottoarerna som försvann

På ett otal platser i vår kommun, främst utanför citykärnan, stöter man ständigt på ett fenomen som är ganska irriterande.

När man färdas på vissa trottoarer, oavsett om man är gående, rollatorgående eller sitter i handdriven eller eldriven rullstol, så ställs man ibland inför ett oväntat faktum, plötsligt upphör trottoaren med en tvär kant!

Oftast är kanten ca 10 cm hög (som på bilden) och omöjlig att forcera med t.ex. eldriven rullstol. Dessutom är trottoarerna smala, så att vända är inte att tänka på, utan det blir till att backa.

Rör man sej mycket utomhus lär man sej ju med tiden var dessa fällor finns och får välja sin väg med omsorg.

Nu kan man kanske tro att detta är gamla rester från en svunnen tid, då man inte visst bättre, men så är ingalunda fallet! I det senast byggda bostadsområdet på gamla lasarettsområdet, har man lyckats få till ett så här olyckligt slut på en trottoar. Byggåret är 2005! Men år 2010 nalkas ju med stormsteg och till dess ska väl även dessa enkelt avhjälpta hinder byggas bort, om jag förstått saken rätt.

EFTERLYSNING 1

Årets säsong vid vårt fagra Sommarhem lider mot sitt slut. Under hela sommaren har vårt café varit öppet på lördagar och söndagar. Likaså har korvkvällarna på tisdagar fungerat helt perfekt. Allt detta tack vare alla frivilliga krafter som gjort en beundransvärd insats.

Men, till nästa sommar behöver vi flera som hjälper till.

Kan du tänka dej att ställa upp som cafévärd en lördag och söndag mellan 11.00 -17.00?

Kan du tänka dej att koka korv och brygga kaffe någon tisdag mellan 17.00 - 19.30?

Ring i så fall till Jenny på kansliet 011 - 13 10 94, och anmäl ditt intresse.

Kultur- och fritidskontorets arbetsgrupp

Rapport från inventeringar som vi har deltagit i under våren 2008 vid:

- Marmorbruket den 25 april.** Där har mycket hänt sedan vi var dit för två år sedan. Nu är stenar och trädrötter undanröjda från gångvägen utmed Bråviken och vägen har breddats och grusats med stenmjöl. Vid fiskeplatsen vid Flathällan finns nu ett skyddande räcke. En hel möbel bestående av bord med fasta bänkar fanns på plats. Vi påtalade bristerna med den typen av sittmöbel för bl a personer som använder rullstol. Detta ska åtgärdas genom att bl a bordsskivan förlängs och därmed ger användbara sittplatser på kortsidorna. Soffor utmed sjöpromenaden utlovades också. Från Flathällan kan man välja att gå tillbaka utefter sjön eller fortsätta den brantare stigen, som går upp genom skogen till Marmoruséet och utsiktsplatsen Tittut. På vägen upp till Tittut har ett gammalt höns hus(!) gjorts om till dass som är tillgängligt för alla. Vissa justeringar ska dock göras, bl a saknades draghandtag på dörrens insida. Uppe vid utsiktsplatsen finns nu också sittplatser och ett räcke som vi tidigare framfört önskemål om. Ett besök hit kan verkligen rekommenderas. Den soliga vårdag då vi var där blommade växter som lungört, nagelört, vitsippor genom den skira grönskan. Möjlighet till naturguidningar finns.
- Sörsjön och Lindöbadet den 5 maj.** Tanken med gruppens besök vid friluftsbaden Sörsjön och Lindöbadet är att kommunen satsar på att göra ett av baden så tillgängligt och användbart som möjligt. Det framkom att båda baden har likvärdiga behov av upprustning. Det handlar om parkeringsplatser, gångvägar, ramper ner i vattnet, förbättrad tillgänglighet till bryggor, liftanordning etc.

Vid Sörsjön informerade arrendatorn bl a om det dass som just skulle byggas i nära anslutning till badet. Tanken på att göra ett dass för alla hade inte funnits med i planeringen. Tur att vi kom och framförde krav på tillgänglighet och användbarhet! Vid Sörsjön finns visserligen toaletter (även HWC) i huvudbyggnaden vid campingen, men den ligger en bit från badet och i backig terräng.

Kommunen har idag ett avtal med Lindö FF om skötseln av Lindöbadet. Vaktmästaren som är anställd av fotbollsklubben informerade oss vid besöket. Kansli lokal och omklädningsrum finns i anslutning till badplatsen och i klubblokalen finns även HWC. Nu byggs dock en ny skola i Lindö och i anslutning till den kommer den nya idrottsanläggningen att finnas. Det är i nuläget inte klart vad som kommer att hända med Lindö FF:s gamla byggnader och marken som finns i anslutning till badet. Ett annat frågetecken är hur den planerade muddringen av farleden till Norrköpings hamn kommer att påverka vattenkvaliteten vid Lindöbadet. Badvattnet får redan idag vissa anmärkningar vid analyser. Till Lindöbadets fördel är närheten till city med goda bussförbindelser.

Frågan om vilket bad som lämpar sig bäst att satsa på kommer att utredas närmare.
- Vrinneviskogen den 14 maj.** Vid träffen i Vrinneviskogen informerade kommunekologerna Eva Siljeholm och Therese Andersén om möjligheten att kombinera den 800 meter långa slingan med en upplevelsestig. Personer med funktionsnedsättningar kan få ytterligare upplevelser ute i naturen genom de förslag som presenterades. Här måste dock toalett-frågan lösas. Idag finns ingen sk handikapptoalett vid Tjalvegården där allmänheten erbjuds toaletter.

fortsättning nästa sida...

- **Djurön den 3 juli.** Vid Djurön naturreservat finns sedan några år tillbaka den tillgängliga slingan som leder ner till Bråvikens vatten. Vår medverkan efterfrågades vid den restaurering som påbörjats i sommar. Vid träffen lämnades synpunkter på sittmöbeln vid stranden, vilken kommer att förbättras, liksom eldstaden och dasset. Markförbättringar hade påbörjats och fler sittplatser kommer i området.

Samrådsmötena med fritidskontoret har varit positiva. Våra synpunkter har efterfrågats och tagits till vara i de tillgänglighetsprojekt som vi deltagit i. Naturupplevelser mår alla bra av och det är därför viktigt att även naturen integreras i den fysiska planeringen.

Monica Svensson

Halkvarning utfärdas

Galleria Domino håller ju på att förvandlas från ett från början simpelt Domusvaruhus, till en elegant Galleria med idel märkesaffären tillhörande stora kedjor.

Tycka vad man vill om det, men det finns ett aber.

Det eleganta stuket kräver så klart ett elegant golv! Det som nu lagts in i stora delar av Gallerian är högglanspolerat och spegelblankt. Till och med personal i några av affärerna har klagat på att vissa skor är osäkert att gå med på golvet.

Bäva månade alla som går med käppar eller kryckor eller som har svårt att gå stadigt över huvud taget. Vintern kommer troligen att skörda sina offer, med detta glatta underlag.

Synpunkten

Färdtjänsten får ofta kritik, när det gäller att inte komma i tid vid hämtning. Minst lika irriterande kan det vara när dom kommer på tok för tidigt.

Vid ett festtillfälle nyligen var hemresan bokad till kl. 22.00. När klockan var 21.30 backades bussen fram till entrén och rampen fälldes ner. Där stod chauffören och väntade och man får bud att nu har din färdtjänst kommit!

Provocerande och dålig stil av chauffören, som borde inväntat avresetiden utom synhåll.

Tycker festdeltagare.

Kontakt sökes

Är du rullstolsburen?

Har du rest utomlands?

Jag skulle vilja komma i kontakt med dej, för att få lite restips.

Min mailadress är:
siwan53@hotmail.com

Det går också bra att skriva till:
Sylvia Wiman
Vilbergsgatan 12
603 57 Norrköping

Ett vådligt äventyr

Av Allan Pollén

Otterbäcken mönstrade jag på S/S Mangen som var specialbyggd för Trollhättekanal. Hon var på 3600 ton och hade en maskinstyrka ca 1500 hk. I Trollhätteslussarna hade vi bara några centimeter tillgodo på sidorna. Vi gick mellan Holland, England och via Göta älv upp till Vänern och varje rundresa tog ca en månad. Här var allting bra, mat, hela besättningen, hytt, ja allt, men tyvärr blev det bara tre resor p.g.a. en speciell händelse.

Vi var på resa från engelsk hamn upp till Karlstad. När jag kom från vakten klockan fyra på morgonen, hade vi passerat Göteborgs hamn och var på väg uppför Göta älv. Efter en kopp kaffe och en kattvask blev det kojen. Det var varskott att jag inte skulle purras till frukost, så jag vaknade vid elvatiden. Maskinen var stoppad och jag undrade vad som hänt. Vi hade hytterna längst akterut där fartyget smalnar av och är rundat och sidan lutar snett nedåt. När jag stack ut huvudet genom hyttventilen för att se var vi var och vad som pågick, kände jag att jag satt fast.

Vi höll på att förtöja i första slussen i Trollhätte kanal. Det som hände var att jag hade en förtöjningsvire under hakan och överkanten av ventilöppningen i nacken. Viren var inte hårt spänd, bara så jag inte kunde dra in huvudet, jag satt fast. Nu blev det panik, tajtade man till så blev jag inte mer än tjuogoett år. Här hände det man hör och läser om. Jag tyckte att jag satt fast i flera minuter men troligtvis rörde det sig om sekunder. Sedan slackade viren och snabbt drog jag in huvudet igen. En sekund senare kom viren med väldig fart upp förbi ventilen och man förtöjde i slussen. Hade jag stått kvar hade jag blivit ett huvud kortare. När detta hände hade jag stått på en långskeppsbank (kallad fyllesoffan) för att nå upp till fönsterventilen.

Efteråt satt jag på soffan i säkert en kvart, svetten bara rann och jag mådde fruktansvärt illa. Så småningom tog jag mej opp på däck och blev sittande där. De andra tyckte jag verkade underligare än vanligt, men jag kunde inte tala med någon om det som hänt. En av de andra smörjama bytte vakt med mej. Ner och jobba i maskin orkade jag inte.

Nästa dag berättade jag för chifen (maskinchefen) vad som hade hänt och fick mönstra av i Karlstad trots att uppsägningstiden inte gått ut. Jag kunde inte stå kvar i båten längre.

Från Karlstad åkte jag sedan tåg till Helsingborg som var bra att mönstra ut ifrån om man hade bra betyg, vilket jag faktiskt hade. Men innan jag åkte måste jag äta. Naturligtvis gick jag på restaurang, det blev Stadshotellet.

Som vanligt så gick det snett. När man kom in genom huvudentrén var det dörrar till matsal på båda sidor, jag tog den till höger. När jag fick matsedeln var den på franska, jag förstod ingenting, det var den franska avdelningen. Inte ville jag erkänna att jag inte förstod, utan pekade på en rätt mitt på matsedeln, och till det ville jag ha pilsner och renat.

Servitören fattade att jag inte förstod och talade om att jag beställt efterrätt och här på franska avdelningen serverades bara vin, ville jag ha snaps och pilsner så blev det andra sidan. Det blev att flytta. Han måste varit en mästare i att hålla masken. Jag kan inte påminna mej att han ens drog på mun. Men det skrattades säkert i köket när han berättade om gästen som skulle ha pilsner och renat till efterrätten.

På andra sidan förstod jag vad som stod på matsedeln och fick mat, pilsner och renat.

Finspångsarvdelningen

*Bjuder in till Östgöträff
samt arvdelningens 40-årsjubileum*

Lördagen den 18 oktober 2008

Klockan 14.00 på Hotell De Geer

Meny

Förrätt: Gravad lax på kavring med hovmästarsås
Huvudrätt: Helstekt fläskfilé med höstens svamp och potatisgratäng
Dessert: Choklادتårta med vispad grädde och kaffe

Kostnad: 200 kr per person

**Vin finns att köpa för alla som vill ha, bordsvatten ingår i priset
Underhållning av paret Wallin som sjunger och spelar**

Lotterier

**Anmälan på vår telefonsvarare på nummer 0122 - 163 30
eller till Gun, telefon 0122 - 124 70 senast den 29 september**

Glöm inte att anmäla om du är i behov av annan kost

Varmt välkomna

EFTERLYSNING 2

Vårt Sommarhem med dess stora tomt kräver en ganska stor årlig arbetsinsats för att hållas i ett presentabelt skick. Vår tidigare hustomte Lennar, har efter mångårigt slit trappat ner, med ålderns rätt. I sommar har vi haft 3(!) olika comjobbare som hjälpt oss, men utan Lasse Perssons förtjänstfulla insats hade det ändå inte fungerat så bra.

Vi söker någon som vill ha Sjöstugan som sitt "sommarställe" och som motprestation kan åta sej den viktigast skötseln, som gräsklippning, vattna blommor, städning m.m. Rum på övervåningen finns att disponera.

Är du rätt person, eller har du nån släkting eller bekant som passar för detta?

Ring i så fall krister 011 - 33 00 66 eller Frank 011 - 13 80 29

Cirkel i höst

I början av oktober är det tänkt att vi ska starta upp en Litteratursirkel. Vi lyssna till en ljudkassett och diskuterar det vi lyssnat på. Samt viktigast av allt, fikapausen!

Onsdagar mellan kl. 13.00 - 15.00 är det som gäller och datumet återkommer vi med när vi efterhört intesset för deltagande. Ring kansliet 011 - 13 10 94.

Ulla Johansson

Rapport från kommunala handikapprådet 7 maj 2008

Elisabeth Klofsten från tekniska kontoret informerade om den reviderade versionen av "Riktlinjer för tillgänglighet". Riktlinjerna är avsedda att i första hand delges arkitekter, konsulter och byggtreprenörer som kommunen anlitar.

Problemet med varuskyltar på trottoarer diskuterades. Butiksägare och näringsidkare riskerar böter på upp till 800 kr om de ställer ut varuskyltar på trottoaren. Trots förbudet ignoreras det ofta. Margaretha Ericsson, vård- och omsorgsnämnden, föreslog att politikerna tillsammans skulle agera, genom att gå en runda på stan och ta den diskussion som representanter från handikappföreningarna ofta får ta.

Informationskontoret var inbjuden till rådet för en diskussion om svårigheten att ta del av handlingar som skickas ut av kommunen och få dessa att fungera med hjälpmedel som används av personer med nedsatt syn eller läs- och skrivsvårigheter. Carl Selling, informationschef och Jan Zimmerman, webbmaster informerade att man känner igen problematiken och att det behövs processer inom kommunen som går igenom, t ex hur inkommande som utgående handlingar hanteras samt att personal utbildas. Informationskontoret arbetar för närvarande med projektet "Webb -09" som syftar till att göra om kommunens hemsida. Personer från handikapporganisationerna kommer att delta i de referensgrupper som ingår i projektet.

Statistiska Centralbyrån (SCB) har på uppdrag av vård- och omsorgsnämnden genomfört en brukarundersökning. I slutet av förra året skickade SCB ut en postenkät till alla, 5 684 personer, som har stöd av äldre- och handikappomsorgen i Norrköpings kommun, inklusive de som får sin omvårdnad via entreprenör. 3 099 personer (55 procent) besvarade enkäten. De som svarat har betygsatt de olika frågorna på en tiogradig skala. Resultatet av undersökningen visar att de som får vård och omsorg är nöjda med verksamheten. Även i jämförelse med andra kommuner som genomfört liknande undersökningar får Norrköping bra betyg.

Undertecknad tog upp frågan om hur kommunen diskuterar och eventuellt planerar angående mobila förskolor. Detta med anledning av den buss som har visats upp i Norrköping och som ansetts kunna minska kommunens behov av att bygga nya förskolor. DHR ifrågasätter mobila förskolor så länge fordonen som används inte är tillgängliga och användbara för personer med funktionsnedsättningar. Enligt information från ordföranden, Kerstin Hildebrand, finns det inte några konkreta planer på att införa mobila förskolor i Norrköpings kommun.

En del av kommunala handikapprådets ledamöter har låg närvaro vid rådets sammanträden. Ordföranden meddelar att hon kommer att ta upp frågan med ordföranden vid bröda nämnder. Det kommer även i kallelsen till rådets sammanträden läggas till en skrivning om att ordinarie ledamot som har förhinder att närvara ansvarar för att kalla in ersättare.

Rådet sammanträden för hösten 2008 kommer att äga rum den 4 september och den 11 december.

Monica Svensson

Sommaravslutning med skörde- och paketauktion Sommarhemmet den 14 september kl. 15.00 - 18.00

Medlemsmöte i Sjöstugan.
Rapporter m.m
Lotteri med fina priser!
Auktion på skänkta saker.

Gåvor till auktionen mot-
tages tacksamt!
Gärna frukt och grönt från
höstskörden.
Hembakat bröd.
Paket med hemligt inne-
håll.
Handarbeten.

**Kaffe med dopp 20 kr. Kl. 17.00 bjuder vi på varm korv och dricka.
Väl mött till sommarens sista aktivitet i Sommarhemmet!**

Anmälan till kansliet 011 - 13 10 94 senast den 11 september

Adventskaffe i Sjöstugan

Söndagenden **30 november** är det 1:a advent.
Då samlas vi som vanligt i Sjöstugan för att
dricka adventkaffe kl. **15.00 - 17.30.**

Kaffe med lussekatt och pepparkaka 20 kr.

Anmälan till kansliet 011 - 13 10 94 senast den 27 november.

Lilljul med Lucia 13 dec kl. 17.00 - 20.30

Restaurang 4 kök i Galleria Domino

**Sedvanligt Luciatåg och underhållning med Sven-Erik Mars
Jultallrik med sedvanlig julmat och bordsvatten
Glögg, kaffe och pepparkaka. Lotterier.
Pris: Ingen avgift för medlem och assistent!**

Välkommen till en gemytlig Julfest!

Program i sommar

14 sep.

Möte och sommaravslutning

Söndagen den 14 september kl. **15.00 - 18.00**
håller vi månadsmöte med sommaravslutning och
skörde- och paketauktion.
Anmälan senast torsdagen den 11 september.

19 okt.

Månadsmöte

Söndagen den 19 oktober kl. 15.00 - 17.30
Ordinarie månadsmöte i lokalen vid Gymnastikgatan 10.

Underhållning med **Mikael Leonardsson**.
För **20 kr** får du kaffe med något gott till.

Anmälan senast torsdagen den 16 oktober. Se nederst på sida.

16 nov.

Månadsmöte

Söndagen den 16 november kl. 15.00 - 17.30
Ordinarie månadsmöte i lokalen vid Gymnastikgatan 10.
Information om **Färdtjänsten** - ej klart med gästtalare.
Underhållning med **Melodikryss av programkommittén**.
För **20 kr** får du kaffe med något gott till.

Anmälan senast torsdagen den 13 november. Se nederst på sida.

30 nov.

Adventskaffe i Sjöstugan

Söndagenden 30 november kl. 15.00 - 17.30 samlas vi ute
vid Sjöstugan för det traditionella 1:a adventskaffet.
För **20 kr** får du kaffe med dopp.

Anmälan senast torsdagen den 27 november.

13 dec.

Lilljul med Lucia

Lördagen den 13 december kl 17.00 - 20.30 på
Restaurang 4 kök i Dominovaruhuset. **Pris: Ingen avgift!**
Luciatåg, underhållning, lotterier och god mat och kaffe.
Bindande anmälan senast den 8 december.
Se mer på föregående sida.

Anmälan till sammankomster - Ring expeditionen, tel. 011 - 13 10 94

Expeditionens bemanning...

Måndagar - fredagar kl. 09.00 - 13.00

Jenny Larnemark finns på kansliet under dessa tider.
Telefonsvararen är på under övriga tider och hänvisar då till
Krister Billkvist 011-33 00 66 eller Frank Svensson 011-13 80 29
som då kan ta emot anmälan till sammankomster m.m.

Frågor angående Sommarhemmet kan ställas till:
Frank 011 - 13 80 29 eller Krister 011 - 33 00 66

Anmälan till sammankomster görs till kansliet 011 - 13 10 94

Viktiga datum under hösten

11/9	Sista Anmälningsdag till sommaravslutning
14/9	Månadsmöte och sommaravslutning vid Sjöstugan
13/10	Sista anmälningsdag till månadsmöte
16/10	Månadsmöte i samlingsalen på Gymnastikgatan
16/11	Sista anmälningsdag till månadsmöte
19/11	Månadsmöte i samlingsalen på Gymnastikgatan
27/11	Sista anmälningsdag till Adventskaffe
30/11	Adventskaffe i Sjöstugan
8/12	Sista anmälningsdag till Julfesten
13/12	Lilljul med Lucia på Restaurang 4 kök

Manusstopp till nästa nummer den 25 november

